

Szanowni Państwo

Upłynęła połowa kadencji obecnych władz samorządowych miasta i gminy Koźmin Wlkp. Minione dwa lata były dla koźmińskiego samorządu okresem istotnych wydarzeń i podjętych działań, ale były też czasem niełatwym. W tym okresie udało się zrealizować wiele mniejszych bądź większych przedsięwzięć o charakterze gospodarczym oraz społecznym, choć ich skala z pewnością nikogo nie satysfakcjonuje w pełni. Złożyło się na to kilka powodów.

Samorząd, jak każda instytucja funkcjonuje w określonych ramach prawnych i finansowych. W tym czasie zaś pojawiło się kilka znaczących czynników, często niezależnych od nas a istotnie wpływających na działalność samorządu, szczególnie w wymiarze finansowym. W minionych dwóch latach bowiem na gminy nałożono wiele nowych zadań, zwłaszcza o charakterze socjalnym, których konsekwencje finansowe w znaczący sposób obciążły budżety samorządów. Po części było to wynikiem wstąpienia Polski do Unii Europejskiej i koniecznością realizacji wspólnej polityki, po części zaś wynikało z przeprowadzanych przez Rząd RP reform mających na celu decentralizację zadań publicznych. W praktyce sprowadziło się to jednak do decentralizacji problemów i „sprawiedliwego” podzielenia się deficytem budżetowym państwa z samorządami gminnymi. Tak więc szczytne hasła reformy po raz kolejny zaowocowały tym samym efektem – zwiększoną liczbą zadań, które gmina musi realizować bez jednoczesnego przekazania z budżetu państwa adekwatnych środków finansowych na ich pokrycie. Fakt ten doskonale obrazują dwa przykłady: wypłata dodatków mieszkaniowych (wcześniej z udziałem dotacji z budżetu państwa) czy koszt eksploatacji oświetlenia ulicznego przy drogach i ulicach innych niż gminne (wcześniej refundowany z budżetu Wojewody). Tylko te dwie pozycje skutkowały koniecznością wzrostu wydatków z budżetu gminy o ponad 700 tys. zł. rocznie w porównaniu z 2002r.

Innym negatywnym zjawiskiem, jakie wystąpiło w ostatnich latach jest systematycznie zmniejszanie subwencji oświatowej. Częściowo wiąże się to z niższym demograficznym, który dotyka także naszą gminę, w istotnym zakresie wynika jednak z planowej i świadomej polityki Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu. Już dziś, tylko na bieżące utrzymanie (pensje, koszty energii, opłat, itp.) szkół dopłacać musimy z dochodów własnych gminy bez mała 400tys.zł. Trudno w tej sytuacji mówić o jakichkolwiek znaczących nakładach na niezbędne remonty a zwłaszcza nowe inwestycje w placówkach oświatowych, choć dzięki pozyskaniu pieniędzy z zewnątrz i takie zadania udało się w pewnym zakresie zrealizować.

Kolejnym niekorzystnym zjawiskiem zaistniałym w minionych latach jest zmniejszenie wpływów gminy z tytułu udziału w dochodach budżetu państwa. Choć nominalnie podwyższono nieco procentowy udział gmin w dochodach państwa to sumaryczne wpływy netto z tego tytułu przekazywane z Urzędów Skarbowych są niższe niż w latach poprzednich. Znaczącym uszczupleniem w budżetach gmin wiążącym się bezpośrednio z systemem podatkowym oraz strukturą dochodów było podniesienie stawek podatku VAT. Dla samorządów skutkowało to wzrostem kosztów inwestycji od kilku nawet do kilkunastu procent.

Ponadto od 2004 roku gminy nie otrzymują rekompensat utraconych dochodów z tytułu udzielonych ustawowych ulg i zwolnień w podatku rolnym i leśnym. W 2004r. kwota powyższych zwolnień i ulg wynosiła 143.911 zł.

Wszystko to sprawia, że w budżecie gminy systematycznie rośnie procentowy udział tzw. wydatków sztywnych (obligatoryjne finansowanie zadań przypisanych gminom), który w 2005r. osiągnął poziom najwyższy od z górą 10 lat. Jeśli wziąć dodatkowo pod uwagę znaczące obciążenia związane z zadłużeniem gminy Koźmin Wlkp., które pod koniec 2002r. sięgało blisko 8 mln zł. łatwo dostrzec, iż wygenerowanie środków finansowych na realizację najpilniejszych tylko potrzeb inwestycyjnych było niezwykle trudne.

Nie oznacza to jednak, że w latach 2003-2004 nie był realizowany proces inwestycyjny. Dzięki pozyskaniu środków zewnętrznych oraz oszczędnej i restrykcyjnej polityce w zakresie wydatków udało się zrealizować wiele mniejszych i większych inwestycji. Z pewnością nie są to zadania na miarę oczekiwań, ale raczej bieżących możliwości naszej gminy.

Niniejsza publikacja jest próbą podsumowania połowy kadencji, ukazującą istotniejsze przedsięwzięcia, które zrealizowane zostały w latach 2003-2004. Przedstawia ona w sposób syntetyczny działania podejmowane przez samorząd oraz zrealizowane zadania, opierając się raczej na suchych faktach oraz danych statystycznych, bez zbędnego komentarza, wnioski i opinie pozostawiając Państwu.

Justyn Zaradniak
Przewodniczący Rady Miejskiej

Maciej Bratborski
Burmistrz Miasta i Gminy

NA CO NAS STAĆ CZYLI GMINNE FINANSE

Miasto i Gmina prowadzi samodzielnie gospodarke finansową na podstawie budżetu, przyjmowanego przez Radę Miejską w formie uchwały na rok budżetowy równoznaczny z rokiem kalendarzowym. Budżet jest rocznym planem dochodów i wydatków gminy. Wszystkie dochody gminy podzielić można na trzy zasadnicze grupy. Grupa pierwsza to dochody własne, którymi są m.in. wpływy z podatków i opłat lokalnych, udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (w podatku dochodowym od osób fizycznych i w podatku dochodowym od osób prawnych), dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gmin i dochody z majątku gminy. Drugą grupę stanowi subwencja ogólna przekazywana z budżetu państwa i składająca się z trzech części, z których wartością zdecydowanie dominuje część oświatowa przekazywana na funkcjonowanie szkół i przedszkoli. Trzecią grupę dochodów gminy stanowią dotacje celowe przekazywane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej - zleconych gminie bądź realizowanych na podstawie porozumień oraz na dofinansowanie zadań własnych gminy.

Wysokość poszczególnych grup dochodów w poszczególnych latach przedstawia się następująco:

Rodzaje dochodów	Rok 2003	Rok 2004 (plan na dzień 31.12.2004r.)	Rok 2005
Dochody własne	6.604.945zł	7.693.971zł	7.787.965zł
Subwencje	7.459.630zł	7.336.878zł	6.949.379zł
Dotacje celowe z budżetu państwa	1.301.926zł	1.774.090zł	1.945.756zł

Środki, którymi gmina może w pełni swobodnie dysponować sprowadzają się w zasadzie do dochodów własnych. Nimi pokrywane są koszty bieżącej działalności gminy, jak i prowadzonych inwestycji. Największy udział w dochodach własnych mają podatki i opłaty lokalne pobierane przez gminę. Co więcej, gmina – a ściślej Rada Miejska – decyduje o wysokości ich stawek.

Jednak wysokość ustalonych podatków nie przekłada się bezpośrednio na wysokość gminnych dochodów. Zbyt wysokie windowanie stawek może bowiem prowadzić do ograniczenia rozwoju przedsiębiorstw, a nawet - w skrajnych przypadkach - do zmniejszenia liczby podmiotów płacących podatek. Mając to na uwadze w Koźminie Wlkp. prowadzona jest stabilna polityka podatkowa. Oznacza ona stały, coroczny wzrost podatków, ale o wartość odpowiadającą realnej wysokości inflacji. Tak było w przypadku ustalenia stawek podatków na lata 2003 i 2004. Również stawki podatkowe zaproponowane Radzie Miejskiej przez Burmistrza na rok 2005 oznaczają wzrost o stopień inflacji – 3%. Było to jednym z priorytetów działania samorządu obecnej kadencji.

Inne zadanie, jakie postawili przed sobą Rada Miejska i Burmistrz Miasta i Gminy Koźmin Wlkp., związane jest już z drugą stroną budżetu, a mianowicie wydatkami. Chodzi tu o redukcję zadłużenia koźmińskiego samorządu. Na początek obecnej kadencji przypadło oddanie do użytku oczyszczalni ścieków wybudowanej staraniem samorządu poprzedniej kadencji. Budowana od kwietnia 2001r. do grudnia 2002r. oczyszczalnia wraz ze zbiornikiem kolektorem ściekowym pochłonęła 10.980.000zł. W zamian Koźmin Wlkp. otrzymał nowoczesny obiekt gwarantujący zachowanie najwyższych standardów oczyszczania ścieków oraz rozwiązujący problemy sanitarne. Realizacja tej niezbędnej inwestycji w tak krótkim czasie wymagała jednak zaciągnięcia przez miasto i gminę pożyczek i kredytów na łączną kwotę 7.850.000zł. Poważnie ograniczyło to możliwości inwestycyjne gminy w następnych latach wskutek obowiązku spłaty rat kapitałowych od powyższej kwoty oraz spłaty rat kredytu zaciągniętego na budowę sal gimnastycznych przy Gimnazjum.

Powyższe zadanie jest realizowane systematycznie i zgodnie z przyjętymi terminami spłat. Doprowadziło to do zmniejszenia bez mała o połowę w przeciągu dwóch lat udziału zadłużenia w budżecie miasta i gminy. Umożliwiło to zwieńczenie sukcesem starań o umorzenie w 2004r. części kredytu udzielonego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska. Kwota umorzenia wynosi 240.000zł. Jednocześnie wart podkreślenia jest fakt, że w ciągu dwóch ostatnich lat nie zaciągnięto nowych kredytów. Tak restrykcyjna polityka, w odniesieniu do wydatków i spłat kredytów, ma na celu zapewnienie w kolejnych latach większej puli środków na inwestycje. To bowiem daje możliwość szerszego skorzystania z funduszy europejskich.

Stan zadłużenia i wysokość jego spłat w poszczególnych latach:

Stan zadłużenia na dzień 1.11.2002r. wynosił 7.945.250zł

Spłaty:

- w okresie od 1.11 do 31.12.2002r. – 119.000zł.
- w roku 2003 – 1.598.250zł (27,81% dochodów własnych), do czego doszły odsetki w wysokości 238.487,06zł
- w roku 2004 – 1.645.000zł (21,38% planu dochodów własnych), powiększone o odsetki w kwocie 128.883zł.
- kwota umorzenia z tytułu regularnej spłaty – 240.000zł

Na dzień 31.12.2004r. kwota zadłużenia gminy wyniosła 4.343.000zł.

Oprócz spłat zadłużenia na możliwości inwestycyjne negatywnie wpłynęło również systematyczne nakładanie na gminy nowych obowiązków bez zapewnienia ze strony budżetu państwa adekwatnych środków na ich realizację. Od stycznia 2004r. gminy obciążone zostały w pełni kosztami funkcjonowania oświetlenia ulicznego bez względu na kategorię dróg oraz wypłatą dodatków mieszkaniowych. Stopniowo na barki gmin sphywa również wypłata zasiłków rodzinnych.

Mimo powyższych obciążeń udało się w minionych dwóch latach zrealizować kilka poważnych inwestycji i wiele mniejszych zadań, co przedstawione jest w dalszej części niniejszej publikacji.

INWESTUJEMY, ANGAŻUJĄC ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Drogi

Podjęte w trakcie obecnej kadencji samorządu gminy inwestycje skupiają się głównie na budowie dróg. W ciągu dwóch lat powstało bez mała 10km dróg gminnych o nawierzchni asfaltowej oraz 643m ulic w mieście wyłożonych kostką polbrukową. Łącznie na ten cel przeznaczono kwotę sięgającą 2.325.000zł. Wart podkreślenia jest jednak fakt, że na każdą z inwestycji drogowych udało się pozyskać środki zewnętrzne, czy to unijne z Funduszu SAPARD, czy też z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych pozostającego w dyspozycji Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Dzięki temu budżet gminy zaoszczędził niebagatelna kwotę 1.018.034zł.

W 2003r. wybudowana została droga łącząca Biały Dwór z Koźminem Wlkp. Odcinek ma długość 4,7 km i średnią szerokość 4,20m. Budowa pochłonięła 724.416zł, z czego gmina wyłożyła 367.463,70zł, natomiast pozostałe 356.952,30zł pochodziło ze środków Unii Europejskiej programu SAPARD.

W tym samym roku wykonano również modernizację – poprzez położenie dywanika asfaltowego – czterech odcinków dróg gminnych. Modernizacja dróg w Tatarach (450m), Orli (0,2km), Wyřębinie (0,3km) i Wrotkowie (0,6km) kosztowała gminę 132.938,15zł. Również na te inwestycje udało się pozyskać środki zewnętrzne w wysokości 70.000zł z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

Także rok 2004 stał pod znakiem inwestycji drogowych. Tym razem środki Unii Europejskiej z programu SAPARD udało się pozyskać na dwie inwestycje. Pierwszą była budowa liczącej 1,7 km drogi łączącej miejscowości Wrotków i Skałów. Średnia szerokość jezdni wynosi 3,4m, a zakres zadania obejmował także wykonanie 108m przepustów pod zjazdami do pól oraz odnowienie rowów przydrożnych. Łączny koszt tej inwestycji wyniósł 380.842,90zł, z czego budżet gminy obciążyło 216.040,40zł, a 164.802,50zł pochodziło z Funduszu SAPARD.

Drugą inwestycją była budowa ulic Wiatracznej, Synoradzkiego i Chełkowskiego na koźmińskim osiedlu domów jednorodzinnych. Zadanie to obejmowało ułożenie 643m jezdni o szerokości 5m z kostki typu pol-bruk. Z obu stron jezdni ułożono – również z kostki polbrukowej – chodniki o szerokości 1,5m. Koszt, wraz z odwodnieniem i wymianą podłoża, zamknął się w kwocie 771.939,84zł. Niemal połowa, bo 378.779,15zł to środki pozyskane z Funduszu SAPARD.

Wzorem poprzedniego roku wystąpiono do Urzędu Marszałkowskiego o partycypację w kosztach remontów dróg gminnych z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. Wnioskiem objęte zostały drogi w miejscowościach Staniew, Kaniew, Stara Obra i I etap drogi łączącej Sapieżyn z Orlą (do wysypiska odpadów komunalnych). Dofinansowanie wyniosło 47.500zł, przy całkowitym nakładzie sięgającym 315.000zł. Dzięki temu udało się wykonać łącznie 2 km dróg o nawierzchni asfaltowej.

Równocześnie prowadzone były starania o budowę obwodnicy, która pozwoliłaby wyprowadzić uciążliwy tranzyt z samego centrum miasta. W latach 2003-2004 zatwierdzono ostatecznie projekt budowy pierwszej części obwodnicy. W oparciu o ustawę z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych, Wojewoda Wielkopolski dokonał podziału nieruchomości leżących w obrębie planowanego przebiegu drogi obwodowej. Równolegle rozpoczęto też projektowanie drugiej części obwodnicy – projekt ten gotowy będzie do końca pierwszego kwartału 2005r. Na uwagę zasługuje fakt, że dzięki staraniom samorządu Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad zdecydowała o zrealizowaniu całej obwodnicy jako jednego zadania inwestycyjnego, odstępując od pierwotnie planowanego podziału inwestycji na dwa etapy.

Zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy samorządem Koźmina Wlkp. a GDDKiA z 2000r. gmina zobowiązana była do wykupu i przygotowania gruntów pod budowę obwodnicy. Po ponad półrocznych i trudnych negocjacjach z GDDKiA udało się uzyskać zapewnienie, że koszty związane z zabezpieczeniem gruntów w przeważającej części przejmie na siebie inwestor, czyli GDDKiA. Uchroni to budżet gminy przed znacznym wydatkiem i w istotny sposób przybliży ostateczne zrealizowanie inwestycji. W myśl przyjętego harmonogramu działań wykup gruntów ma nastąpić w 2005r. a rozpoczęcie budowy obwodnicy w 2006r.

Chodniki i parkingi

We współpracy z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu prowadzono modernizację chodników wzdłuż drogi krajowej nr 15. Stare płyty chodnikowe zastąpiono polbrukiem. Udział gminy sprowadzał się do wykonania prac. Koszt materiału (kostki, krawężników i obrzeży) w całości pokrywała bowiem GDDKiA.

W okresie maj – wrzesień 2003r. położono chodnik po obu stronach ulicy Krotoszyńskiej na odcinku od Starego Rynku do leżącego na obrzeżu miasta zajazdu „Maciek”. W ramach tych prac wykonano przebudowę wjazdów do posesji, przebudowę krawężnika drogowego, położenie chodnika i obrzeża chodnikowego. Powierzchnia położonego tu chodnika wyniosła 1780m². Dodatkowo powierzchnię pomiędzy jezdnią a chodnikiem obsadzono ligustrem.

W październiku 2003r. w ramach dalszych prac wzdłuż drogi krajowej nr 15 wykonana została zatoka autobusowa przy ul. Klasztornej oraz przebudowa chodnika w miejscowości Wałków (lewa strona drogi w kierunku Jarocina).

Prace te kontynuowane były również w roku 2004. W okresie kwiecień – czerwiec położono chodniki po obu stronach ul. Klasztornej od wysokości skrzyżowania z ul. Jana

Pawła II do ul. Zapłocie z jednej strony oraz do wejścia do kościoła św. Stanisława z drugiej.

Estetyczna kostka polbrukowa zastąpiła stare płyty także na chodnikach przy ul. Kościelnej (odcinek od ul. Farnej do ul. Plebanka). Przy wydatnej pomocy mieszkańców położono nowe odcinki chodnika w Starej Obrze (ul. Szkolna – 160m) i w Borzęcizkach – ok. 50m. W ostatniej miejscowości zakres prac obejmował również utwardzenie i wzmocnienie masą asfaltową pobocza drogi. Natomiast ok. 150m² kostki polbrukowej położono w ramach utwardzenia terenu przed świetlicą w Wałkowie.

W latach 2003-2004 systematycznie naprawiano również najbardziej nierówne i zniszczone odcinki chodników na terenie miasta i gminy. Wiązało się to z wymianą części płyt, które nie nadawały się do powtórного ułożenia.

Wszystkie prace związane zarówno z układaniem chodników z kostki polbrukowej, jak i przekładaniem i uzupełnianiem płyt chodnikowych wykonane zostały przez osoby zatrudnione w ramach prac publicznych, co pozwoliło na znaczne obniżenie kosztów. Szacunkowy koszt prac związanych z układaniem kostki polbrukowej wzdłuż drogi krajowej nr 15 – w przypadku zlecenia zewnętrznej firmie - wyniósłby 53.900zł w roku 2003 i 23,800zł w roku 2004.

W końcu 2003r. przystosowano do postoju samochodów teren za trybunami stadionu piłkarskiego. Dzięki uporządkowaniu i utwardzeniu terenu mogą tam parkować samochody osoby korzystające z pobliskiego targowiska. Poprawiło to płynność ruchu na ul. Floriańskiej w dni targowe.

Teren pod parking przygotowany został także przy przedszkolu w miejscowości Wrotków. W listopadzie 2003r. położono tam przy współudziale Powiatowego Zarządu Dróg rury kanalizacyjne. Natomiast w 2004r. teren utwardzono i założono studzienkę odwadniającą.

Oświetlenie dróg

W końcu 2002r. wykonano oświetlenie przystanku autobusowego w miejscowości Czarny Sad przy drodze krajowej nr 15. Koszt położenia 150 mb kabla oraz założenia dwóch lamp wyniósł 14.670zł. Nakłady te zostały następnie refundowane przez Wojewodę Wielkopolskiego w 95%.

Na podobnej zasadzie w 2003r. wykonane zostało oświetlenie drogi wojewódzkiej Koźmin Wlkp. – Borek Wlkp. na odcinku od ul. Prostej do granicy miasta. Położono 900mb linii podziemnej oraz ustawiono 29 latarni. Łączny koszt inwestycji wyniósł 109.509zł, ale i tutaj udało się uzyskać ponad 90% refundacji z budżetu Wojewody Wielkopolskiego.

PROJEKTY I PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Inwestycje – w rozumieniu koźmińskich władz – to nie tylko podejmowane dziś działania, ale także perspektywy na najbliższe lata. Dlatego jednocześnie z prowadzoną budową dróg czy chodników tworzona jest odpowiednia dokumentacja planistyczna i projektowa pod przyszłe prace. Również tutaj duży nacisk kładzie się na pozyskanie funduszy zewnętrznych, które w wielu wypadkach warunkować będą szybką realizację planowanych zadań.

W marcu 2004r. opracowana została koncepcja rozwoju sieci kanalizacji na terenie miasta i gminy Koźmin Wlkp. Opracowanie to ustaliło zasadnicze rozwiązania systemu gospodarki ściekowej przy optymalnym wykorzystaniu już istniejących urządzeń kanalizacyjnych. Określa ono w trzech wariantach ilość i lokalizację koniecznych oczyszczalni, orientacyjną lokalizację przepompowni sieciowych, orientacyjne trasy przewodów przesyłowych. Ponadto analizuje dostępne rozwiązania techniczne dla poszczególnych elementów systemu gospodarki ściekowej, proponuje kolejność realizacji poszczególnych etapów oraz określa wstępnie koszty inwestycji.

W 2004r. opracowana została także dokumentacja planistyczna o bardziej ogólnym charakterze. Chodzi tu o Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2004 - 2007 przygotowany przy współudziale Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu. Plan ten analizuje obecną sytuację gminy na wielu płaszczyznach – m.in. finansowej i demograficznej – oraz optymalizuje zakres rzeczowy potrzeb inwestycyjnych gminy wobec jej możliwości finansowych. Przede wszystkim jednak umożliwia starania o uzyskanie środków finansowych na inwestycje z funduszy unijnych. Wdrożenie Planu jest m.in. koniecznym warunkiem przy składaniu wniosków do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Prace projektowe pociągają za sobą znaczące wydatki finansowe. Koszty przygotowania wymienionej wyżej dokumentacji wraz z dokumentacją projektową na przeprowadzone w latach 2003-2004 remonty dróg obciążąły budżet gminy łączną kwotą sięgającą 96.000zł. Z kolei kosztem 10.500zł przygotowano dokumentację dotyczącą przebudowy drogi Wałków – Borzęcice – Sapieżyn (tzw. droga południowa) o długości 2,1km. Z uwagi na zakres i koszt prac, realizacja tej inwestycji w roku 2005 uwarunkowana jest pozyskaniem środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Obecnie przygotowywana jest dokumentacja projektowa niezbędna do uzyskania środków finansowych na kolejne remonty dróg, które były przedmiotem wniosków, jakie w październiku 2004r. złożone zostały do Marszałka Województwa Wielkopolskiego o dofinansowanie z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. Planowane na 2005r. remonty mają objąć: drogę Góreczki – Zimnowoda (1,7km - do granic gminy), 400-metrowy odcinek drogi w Borzęcickach i liczącą 620 metrów drogę w Gościejewie. Wnioskowana kwota dofinansowania to ponad 263.000zł.

PRACE PUBLICZNE SPOSOBEM NA TANIE REMONTY I POPRAWĘ ESTETYKI

W ciągu ostatnich dwóch lat Urząd Miasta i Gminy intensywnie korzystał z możliwości zatrudniania osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych lub publicznych. W roku 2003 zatrudnionych było w tej formie 38 osób. Jeszcze więcej, bo 86 otrzymało okresową pracę w przeciągu 10 miesięcy 2004r. Kolejnych 31 osób zatrudnionych zostało na okres 15 listopada 2004r. – 31 stycznia 2005r.

Ta forma zatrudnienia pozwala osobom bezrobotnym uzyskać choć na krótko pracę i poprawę warunków materialnych. Z drugiej strony umożliwiła miastu i gminie na wykonanie niskim nakładem środków wielu prac remontowych i porządkowych na terenie miasta i gminy.

W okresach zimowych 2002/2003 i 2003/2004 osoby zatrudnione w ramach prac publicznych wycięły krzewy przydrożne wzdłuż większości dróg powiatowych i gminnych. Ponadto oczyszczone i pogłębione zostało 9,7 km rowów przydrożnych, co wiązało się z oczyszczeniem i naprawą kilkunastu przepustów drogowych. Najszerzy zakres miały prace przy przepustach w miejscowościach Borzęciczki i Lipowiec, gdzie wzmocniono przyczółki, a przepusty zostały znacząco poszerzone. W miejscowości Orla wymieniono rury kanalizacji deszczowej na odcinku 54m, nowe rury położono również we Wrotkowie (3 odcinki o łącznej długości 70m). Pobudowane zostały nowe studzienki odwadniające (m.in. w parku w Borzęcickach i przed przedszkolem we Wrotkowie), kilka innych wymagało naprawy, wględnie wymiany kratki ściekowych.

W roku 2003 za środki Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych oczyszczono dno i skarpy rzeki Orli na odcinku przebiegającym przez Koźmin Wlkp. Wykonane przy tej okazji faszynowanie obu brzegów zabezpieczy na co najmniej kilka lat swobodny przepływ wody. W następnym roku – już na koszt miasta i gminy – pracownicy zatrudnieni w ramach robót publicznych oczyścili nabrzeża rzek Orla i Lubieszka na całym ich biegu w granicach gminy. Prace te objęły wycinkę krzewów, równanie skarpy i obsianie ich trawą.

Dzięki zatrudnieniu tak znaczącej liczby osób możliwe było wykonanie we własnym zakresie szeregu innych prac, w tym ułożenie nowych chodników z kostki polbrukowej i położenie płyt na tych odcinkach, gdzie chodniki były najbardziej nierówne i zniszczone. Godne odnotowania są także: przebudowa mostu nad rzeką Obrą, położonego na drodze dojazdowej do pól na Szymanowie, ułożenie podziemnej linii oświetlenia kortu tenisowego w Starej Obrze, czy remont trybuny boiska przy ul. Strzeleckiej w Koźminie Wlkp.

Pracownicy publiczni wykonali również znaczące prace budowlane. Do takich zaliczyć należy choćby budowę nowych toalet w zaadaptowanym na ten cel budynku przy targowisku. Mimo znaczącego zakresu robót - wylanie posadzek, budowa ścianek działowych i kabin, ocieplenie budynku, wykonanie dachu, nowych przyłączy wodno-kanalizacyjnego i energetycznego, ułożenie płytek ściennych i podłogowych oraz montaż wyposażenia – budżet gminy obciążył wyłącznie zakup materiałów w kwocie 24.000zł.

Podobnie wykonany został remont części budynku byłej szkoły w Kaniewie (wymiana pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych, przebudowa komina i adaptacja dawnych pomieszczeń klasowych na lokale mieszkalne) oraz inne prace związane z utrzymaniem zasobu mieszkaniowego gminy: montaż 7 okien w budynkach mieszkalnych, malowanie klatek schodowych, konserwacja dachów, wymiana pokrycia dachowego na budynku gospodarczym przy ul. Krotoszyńskiej i rozbiórka podobnego budynku przy ul. Nowy Rynek.

Spośród zatrudnionych osób skompletowana została również grupa do prac malarskich, która wykonała drobne remonty i malowanie m.in. pomieszczeń Urzędu Miasta i Gminy, Biblioteki Publicznej, Kina, Muzeum Ziemi Koźmińskiej i Stacji Uzdatniania Wody. Ponadto w każdej z placówek oświatowych wymalowane zostały te pomieszczenia, które wymagały pilnego odświeżenia. Wymalowane zostały również ławki parkowe i maszty flagowe oraz 9 przystanków autobusowych usytuowanych na terenie gminy wzdłuż drogi Krotoszyn – Jarocin.

LEPSZA SZKOŁA – LEPSZY START W PRZYSZŁOŚĆ

Systematycznie, choć nie w oczekiwanym zakresie, remontowane i unowocześniane są obiekty placówek oświatowych.

Najwięcej środków pochłonął remont kotłowni w Szkole Podstawowej Nr 1 w Koźminie Wlkp. połączony z wymianą piecy centralnego ogrzewania. Łączna wartość tej inwestycji wyniosła 53.940zł, z czego kwotę 30.815zł pokryły środki pozyskane z Ministerstwa Finansów.

Etapami postanowiono przeprowadzić inne kosztowne zadanie – wymianę okien w Szkole Podstawowej w Mokronosie. W roku 2003 wymiana 21 okien obciążyła budżet gminy kwotą 19.818zł. Natomiast w roku 2004 wymienionych zostało 27 okien. Na pokrycie kosztów tego etapu – 31.128zł – pozyskano środki z Ministerstwa Finansów.

W ciągu dwóch lat wykonano również szereg mniej kosztownych prac w szkołach podstawowych na terenie miasta i gminy, m.in. ułożenie kostki polbrukowej na terenie szkół koźmińskich, gruntowny remont klasy, wymiana trzech przeszł plotu i części oświetlenia w Borzęcickach, adaptacja pomieszczenia na świetlicę wyposażoną w komputery i naprawę drzwi w Borzęcicach, remont pomieszczenia „zerówki” w Starej Obrze. Natomiast w koźmińskim Gimnazjum wykonano malowanie plotu, częściowy remont kotłowni, remont zadania głównego wejścia i – w ramach gwarancji – naprawę dachu sali gimnastycznej.

W roku 2004 przez wszystkie te placówki, a także Przedszkola w Koźminie Wlkp. i Borzęcickach przetoczył się szeroki front prac malarskich. Dzięki zatrudnieniu w ramach prac publicznych wymalowane zostały wszystkie pomieszczenia wymagające odświeżenia.

Warto w tym miejscu wspomnieć jeszcze o inicjatywie mającej na celu rozwiązanie problemu braku sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 3 w Koźminie Wlkp. W grudniu 2003r. Rada Miejska podjęła uchwałę wyrażającą gotowość nabycia od Zakładu Doskonalenia Zawodowego części gruntu wraz z budynkiem hali produkcyjnej sąsiadującej ze szkołą. Niestety, nieregulowane stosunki własnościowe gruntu nie pozwoliły dotychczas na kupno nieruchomości, na której planowana jest ewentualna budowa wspomnianej sali.

RACJONALNE GOSPODAROWANIE NIERUCHOMOŚCIAMI PODSTAWĄ ROZWOJU GMINY

Dla prawidłowego rozwoju gminy, a w szczególności powstawania nowych miejsc pracy, ogromne znaczenie ma właściwe gospodarowanie mieniem komunalnym.

Podjęta przez Radę Miejską w czerwcu 2003r. uchwała o zbyciu terenu przy wysypisku odpadów komunalnych w Orli pozwoliła na powstanie zakładu przerabiającego tworzywa sztuczne pozyskane m.in. z wysypiska na oleje syntetyczne. W grudniu 2003r. Rada Miejska – na wniosek Burmistrza – wyraziła zgodę na zamianę nieruchomości gruntowych w miejscowości Gałazki. Na przekazanym przez gminę terenie powstaje zakład produkujący okna PCV. Pozwoli to na stworzenie łącznie ponad 50 nowych miejsc pracy.

Na powiększenie powierzchni istniejących zakładów pracy pozwolił podział i sprzedaż terenu nieczynnego wysypiska odpadów komunalnych przy ul. Prostej. Jedną z wydzielonych działek zajął budynek magazynowo-biurowy Grupy Producentów Rolnych. W ten sposób niedługo zrehabilitowany zostanie i zagospodarowany cały teren byłego wysypiska.

Efekty gospodarowania nieruchomościami mogą mieć także inny wymiar. W 2004r. przeprowadzona została zamiana gruntów na terenie miasta z Powiatem Krotoszyńskim. W zamian za grunt przy ul. Wawrzyńczaka, przylegający do Liceum, gmina otrzymała grunt przylegający do Przedszkola. Powiększenie terenu przedszkolnego pozwoli na wybudowanie zatoki parkingowej przy ul. Zamkowej, a na przejętej działce od strony parku docelowo powstanie ogródek jordanowski. Zamierza się też wykonać dojście do Parku Powstańców Wielkopolskich od strony ul. Zamkowej oraz zagospodarować pozostałą część gruntu na potrzeby parku.

W październiku 2003r. podjęta została decyzja o przekazaniu zabudowanej nieruchomości w Serafinowie na rzecz Gminy Wyznaniowej Żydowskiej we Wrocławiu. Przekazanie podworskiego budynku, który od wielu lat nie mógł znaleźć nabywcy uchroniło miasto i gminę przed koniecznością zwrotu lub zapłaty równowartości finansowej placu po Synagodze i budynku byłej szkoły wyznaniowej przy ul. Szkolnej.

Racjonalna gospodarka nieruchomościami to jednak nie tylko zbywanie i zamiana terenów. Zakończone zostały kilkuletnie starania o przekazanie gminie terenu, przez który przebiegała zlikwidowana linia kolejowa Koźmin Wlkp. – Piaski Wlkp. Nieodpłatnie przejęto w ten sposób pas gruntu o długości 7,5km oraz powierzchni 11,65ha, na którym planuje się budowę ścieżki rowerowej lub pasa zieleni śródpolnej. Prawdopodobnie jeszcze w bieżącym roku budżet gminy wzbogaci się szacunkowo o kwotę 230.000zł brutto uzyskaną w wyniku demontażu torowiska.

Z uwagi na brak poważnych ofert Rada Miejska przychyliła się do wniosku Burmistrza o uchylenie uchwały z kwietnia 2002r., przeznaczającej do zbycia skwer przy skrzyżowaniu ulic Krotoszyńskiej i Kobylańskiej. Pozwoliło to zachować ogólnodostępny teren zieleni w tej części miasta. Podobnie postąpiono z uchwałą z lutego 2000r., przewidującą zbycie byłej szkoły w Wyrębnie. Ostatecznie budynek przeznaczony został na mieszkanie.

ZAMIENIAMY PUSTOSTANY NA MIESZKANIA

Podobnie jak większość gmin w Polsce, także miasto i gminę Koźmin Wielkopolski dotyka brak wystarczającej liczby mieszkań. Ten problem udało się jednak w ciągu ostatnich dwóch lat złagodzić. Było to możliwe dzięki adaptacji na lokale mieszkalne pomieszczeń komunalnych, które wcześniej pełniły inne funkcje, głównie pomieszczeń klasowych w budynkach byłych wiejskich szkół.

Dwa lokale mieszkalne przybyły w budynku byłej szkoły w Kaniewie, wcześniej funkcjonowały tu już dwa mieszkania. Oprócz adaptacji pomieszczeń dawnych klas konieczna była również wymiana pokrycia dachowego na części budynku, rynien i rur spustowych oraz przebudowa komina. Dzięki wykonaniu prac przez pracowników zatrudnionych w ramach prac publicznych nakłady na remont wraz z zakupem trzech kontenerów na pomieszczenia gospodarcze zamknęły się w kwocie 10.000zł.

Jedno mieszkanie uzyskano dzięki adaptacji pomieszczenia byłej cukierni PSS Spółem w Koźminie Wlkp. przy ul. Wiatrolika. Niezbędne prace objęły tu wymianę drzwi zewnętrznych, 3 okien i roboty murarskie o łącznej wartości 5.800zł

Kolejne cztery mieszkania uzyskano przystosowując na cele mieszkaniowe pomieszczenia w budynku byłej szkoły w Staniewie. Nakłady na wymienione wcześniej prace spowodowały, że w budżecie gminy nie było już środków, które pozwoliłyby na szybką adaptację wolnych pomieszczeń. Aby pomieszczenia nie stały bezużytecznie zastosowano inne rozwiązanie. Burmistrz zawarł umowy najmu z osobami z listy oczekujących na mieszkania, które gotowe były wykonać na własny koszt prace adaptacyjne. Budżet gminy obciążony został jedynie kosztem 6.000zł w związku z wymianą pieca centralnego ogrzewania.

Podobnym sposobem – na koszt nowego najemcy - zaadaptowane zostało pomieszczenie po byłym sklepie w Sapieżynie.

Już wkrótce możliwy jest dalszy wzrost liczby mieszkań. Władze miasta i gminy rozpoczęły bowiem starania o nieodpłatne przejęcie od PKP pomieszczeń dworca w Koźminie Wlkp.

ADMINISTRACJA MA SŁUŻYĆ MIESZKAŃCOM

To hasło przyświeca wszystkim podejmowanym działaniom dotyczącym funkcjonowania koźmińskiego samorządu, a w szczególności Urzędu Miasta i Gminy.

Pierwszym z nich była – wprowadzona od 1 stycznia 2004r. – zmiana godzin pracy koźmińskiego Urzędu. Wprowadzenie czasu pracy od godz. 8.00 do 16.00 podyktowane było zamiarem ułatwienia dostępu do Urzędu osobom pracującym.

Jeszcze w październiku 2003r. podjęte zostały działania zmierzające do rozwiązania innego problemu zgłaszanego przez mieszkańców, zwłaszcza przy okazji wyborów czy referendum. Chodziło mianowicie o racjonalizowanie podziału miasta na okręgi wyborcze tak, by część jego mieszkańców nie musiała pokonywać kilku kilometrów, aby oddać głos, mijając przy tym lokal wyborczy innego obwodu głosowania. Ponieważ ordynacja wyborcza przewiduje, że okręgi wyborcze muszą pokrywać się z granicami osiedli, konieczne było pokonanie długiej procedury zmiany granic osiedli nr 1 i 2. W tym celu w styczniu 2004r. przeprowadzone zostały konsultacje społeczne, a 30 marca 2004r. Rada Miejska podjęła uchwałę, w myśl której granica między osiedlami nr 1 i 2 przebiegać będzie wzdłuż ulic Targowej i Boreckiej. Dzięki temu – już w najbliższych wyborach - usytuowanie lokali wyborczych będzie zgodne z sugestiami mieszkańców Koźmina Wlkp.

Poprawie obsługi interesantów, a więc także przede wszystkim mieszkańców miasta i gminy służyć ma wdrożony w połowie 2004r. System Zarządzania Jakością wg normy PN-EN ISO 9001:2001. Elementem przygotowania do wdrożenia systemu była nie tylko przeprowadzona reorganizacja Urzędu (zgrupowanie stanowisk pracy w referaty), ale również

opracowanie obszernej dokumentacji, w tym procedur postępowania, Polityki i Księgi Jakości, systemu kart informacyjnych i formularzy. Dokumentacja ta m.in. precyzyjniej określa zadania poszczególnych pracowników Urzędu i sposób oceny ich pracy oraz terminy załatwiania konkretnych spraw.

Wprowadzenie systemu zarządzania jakością ma nie tylko usprawnić obsługę, ale również zapewnić interesantom pełniejszą informację. Tutaj pierwszoplanowe znaczenie odgrywają przygotowane karty informacyjne, które określają sposób postępowania w przypadku ubiegania się o konkretną decyzję, zezwolenie czy zaświadczenie. Karta informacyjna wskazuje przepisy prawne, które znajdują zastosowanie w danej sprawie, określa dokumenty, jakie złożyć lub przedłożyć powinien wnioskodawca, wysokość ewentualnej opłaty skarbowej, stanowisko pracy odpowiedzialne za załatwienie sprawy, termin i tryb jej załatwienia i wreszcie informację o możliwości odwołania się od rozstrzygnięcia, które nie satysfakcjonuje klienta. Do kart informacyjnych dołączone są formularze wniosków, których złożenie jest konieczne w danej sprawie. Wszystkie karty informacyjne dostępne są w Punkcie Informacyjnym Urzędu. Ponadto każdy pracownik jest gotów udostępnić karty informacyjne dla spraw należących do jego zakresu obowiązków.

System kart informacyjnych i formularzy ma również swój internetowy odpowiednik w postaci „Przewodnika po usługach”, funkcjonującego na miejskiej stronie internetowej www.kozminwlkp.pl. Pozwala to na uzyskanie informacji i pobranie stosownego formularza bez konieczności wizyty w Urzędzie.

Poza usprawnieniem i usystematyzowaniem funkcjonowania Urzędu, wdrożenie systemu zarządzania jakością daje gminie możliwość uzyskania dodatkowych punktów przy staraniach o środki z funduszy unijnych. Posiadanie certyfikatu stanowi też dla Urzędu niewątpliwą prestię. Dotychczas liczba gmin w Polsce, które z powodzeniem wprowadziły system zarządzania jakością jest jeszcze niewielka. Planowane w 2005r. uroczyste wręczenie certyfikatu będzie więc bez wątpienia elementem silnie promującym miasto i gminę Koźmin Wlkp.

GMINNE ROZMAITOŚCI

Waga na wysypisku

W 2003r. zakupiono i zamontowano na wysypisku odpadów komunalnych wagę samochodową wraz z osprzętem. Koszt tej inwestycji wyniósł 49.838zł, z czego 14.000zł pokryto z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej. Montaż wagi pozwolił na zmianę sposobu naliczania opłat za odpady dostarczane na wysypisko z systemu opartego na objętości na system wagowy, co wymusiła ustawa o gospodarce odpadami z 2003r.

* * *

Nowe oblicze fontanny

Wyłożono kostką granitową nieckę fontanny przy Parku Powstańców Wielkopolskich. Zamontowano nową kamienną fontannę wyrzeźbioną przez białoruskiego artystę Igora Zasimovicha. Gmina poniosła koszty związane z modernizacją niecki, natomiast pozostałe koszty, w tym rzeźby, pokryte zostały przez sponsora – lokalnego przedsiębiorcę.

* * *

Wiatrak uratowany

Koźmiński koźlak postawiony został na obrzeżu miasta w roku 1868. Jest ostatnim z ośmiu wiatraków działających niegdyś w Koźminie. Na początku 2004r. przeszedł gruntowny remont pokrycia dachowego, ścian i skrzydeł. Było to możliwe dzięki przeprowadzonej przez miasto i gminę zamianie gruntów oraz wsparciu lokalnych przedsiębiorstw.

* * *

Wspieramy Straż Pożarną ...

W latach 2003-2004 dokonano gruntownej modernizacji remizy OSP Koźmin Wlkp. i przyległej do niej świetlicy. W części operacyjnej remizy (garaż, podręczny warsztat i zaplecze sanitarne) wymieniono instalację elektryczną i założono ogrzewanie, położono płytki ścienne i podłogowe. Źródłem finansowania tego remontu był zarówno budżet gminy (7.000zł), jak i fundusz prewencyjny PZU S.A. (10.000zł). Natomiast w ramach remontu świetlicy i zaplecza kuchennego wymieniono okna, wykonano nowe posadzki z terakoty, założono gazowe centralne ogrzewanie oraz pomalowano pomieszczenia. Dotychczasowe pomieszczenie gospodarcze zaadaptowano na WC.

Prace remontowe prowadzone były również na obiektach innych jednostek: OSP Wałków – założenie instalacji odgromowej, OSP Kaniew – konserwacja dachu i wymiana bramy garażowej, OSP Borzędiczki – przełożenie syreny alarmowej.

Systematycznie uzupełniany jest również sprzęt (m.in. zakupiono agregat prądowłórczy, pompę szlamową, rozdzielnik kulowy, zbiornik i węże) oraz umundurowanie. Przy zakupach tych skorzystano z dotacji Zarządu Głównego ZOSP w kwocie 5.620zł. Warto tu również podkreślić, że dwie jednostki – OSP Gościejew i OSP Kaniew – uzyskały znaczące uzupełnienie wyposażenia dzięki startowi w Krajowych Zawodach Sikawek Konnych.

W kwietniu 2003r. Koźmin Wlkp. przystąpił do porozumienia gmin Powiatu Krotoszyńskiego dotyczącego dofinansowania specjalistycznych średnich samochodów strażackich dla jednostek OSP. Na mocy porozumienia każda z gmin przeznacza corocznie 24.500zł, co dzięki zabezpieczeniu pozostałej kwoty przez Zarząd Wojewódzki ZOSP RP pozwala na kupno co roku jednego samochodu. W wyniku losowania ustalono, że miasto i gmina Koźmin Wlkp. otrzyma samochód w roku 2005.

***

... oraz Policję

Zdając sobie sprawę, że dobre wyposażenie Policji ma niewątpliwą wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców, systematycznie wspieramy Komisariat Policji w Koźminie Wlkp. W ostatnim czasie – wspólnie z gminą Rozdrażew – zakupiony został alkometr z urządzeniem drukującym. Dzięki aktywnemu wsparciu ze strony samorządu Komisariat otrzymał w 2004r. samochód z puli Wojewody Wielkopolskiego.

***

Kulturalnie i sportowo

Ważną rolę w działalności koźmińskiego samorządu odgrywa organizacja imprez sportowych i kulturalnych. Do wpisanych już na stałe w kalendarz imprez sportowych doszła ostatnio jeszcze jedna – Mistrzostwa Koźmina Wlkp. w Siatkówce Piłkowej.

Natomiast wśród imprez kulturalnych pierwszoplanową rolę odgrywają nadal czerwcowe Dni Koźmina. Warto tu podkreślić, że dzięki znakomitemu wyczuciu artystycznemu szefa Ośrodka Kultury – Leszka Ziętkiewicza - zarówno w 2003, jak i 2004r. obchody uświetniły występy zespołów, które krótko przed Dniami Koźmina zwyciężyły w Konkursie Premier Festiwalu Opolskiego: Blue Cafe i Sisters.

Jednak wydarzenie kulturalne to nie tylko Dni Koźmina. Meetingi bluesowy i country, cykl „Wielkopolska Scena Rockowa”, hip-hopowe Summer Party i DJ's Day, dwudniowy Maraton Muzyki Tanecznej, Koźmińskie Spotkania Chóralne czy Wielkopolska Estrada Folkloru pozwalają każdemu znaleźć coś dla siebie.

Lubisz być dobrze poinformowany w sprawach swojej gminy - czytaj:
- **Informator Urzędu Miasta i Gminy „Goniec Koźmiński”**
- **prasę lokalną**
- **serwis internetowy: www.kozminwlp.pl**